

Sygn. akt VI Gz 199/15

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

SSO Anna Walus-Rzasa (spr.)

SSO Barbara Frankowska

Protokolant: asystent sędziego Karolina Sitek-Pelc

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2015r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: (...) Sp. z o. o. w S.

z udziałem: Z. J., M. B., A. B.

o zawezwanie do próby ugodowej

na skutek zażaleń uczestników na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 24 kwietnia 2015r., sygn. akt V GCo 32/15;

postanawia:

oddalić zażalenia.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie zasądził od wnioskodawcy na rzecz przeciwników solidarnych kwotę 137 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powyższego wskazał, że wnioskodawca prawidłowo zawiadomiony nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone celem rozpoznania wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, czego skutkiem było, na podstawie art. 186 § kpc obciążenie wnioskodawcy kosztami postępowania.

Sąd zasądzając kwotę 137 zł przyjął, iż sprawa o zawezwanie do próby ugodowej w niniejszej sytuacji jest sprawą zbliżoną do spraw z zakresu postępowania nieprocesowego i dlatego też stawka minimalna wynagrodzenia pełnomocnika wynosi 120 zł. Sąd wskazał przy tym § 10 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...).

Na powyższe orzeczenie zażalenia wnieśli uczestnicy, reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika, Pełnomocnik wystosował trzy zażalenia, z uwagi na liczbę uczestników. W każdym z nich zarzucił:

1. Naruszenie § 10 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, poprzez jego zastosowanie;

2. Naruszenie § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu (Dz. U. 2013. 461) poprzez jego niezastosowanie.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz przeciwników solidarnie kwoty 7.200 zł.

W uzasadnieniu każdego z zażaleń podniósł, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo zastosował przepisy z rozporządzenia dotyczącego radców prawnych, skoro pełnomocnik uczestników jest adwokatem. Dalej wskazał, że sprawa o zawiązanie do próby ugodowej nie jest sprawą z zakresu postępowania nieprocesowego. Powinna być traktowana samodzielnie, a skoro

w rozporządzeniu brak stawek minimalnych przy postępowaniu pojednawczym, powinna być zbliżona, z uwagi na to, że sprawa główna ma charakter majątkowy, do postępowania procesowego, a co za tym idzie wynagrodzenie pełnomocnika winno być obliczone według stawek liczonych od wartości przedmiotu sporu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenia nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 186 § 1 kpc jeżeli wzywający nie stawi się na posiedzenie, sąd na żądanie przeciwnika włoży na niego obowiązek zwrotu kosztów wywołanych próbą ugodową.

Z protokołu posiedzenia pojednawczego z dnia 22 kwietnia 2015r. (k. 75) wynika, że na posiedzenie to, pomimo prawidłowego wezwania, nie stawił się wnioskodawca, ani jego pełnomocnik. Obecny na posiedzeniu pełnomocnik uczestników oświadczył, że nie widzi możliwości zawarcia ugody i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania.

Powyższe przesądziło, iż Sąd Rejonowy zaskarżonym postanowieniem zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestników solidarnie kwotę 137 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Skarżący we wniesionych zażaleniach zakwestionowali wysokość zasądzonych przez Sąd kosztów, czyniąc zarzuty iż sprawa o zawiązanie od próby ugodowej powinna być traktowana jako postępowanie procesowe, a zatem stawka minimalna wynagrodzenia pełnomocnika winna być liczona od wartości przedmiotu sporu, a zatem winna stanowić kwotę 7.200 zł.

Rację mają skarżący, iż Sąd Rejonowy podał błędną podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia wskazując § 10 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 t. j.), skoro pełnomocnik uczestników jest adwokatem. Powyższe jednak z uwagi na tożsamość regulacji zarówno rozporządzenia dotyczącego radców prawnych jak i adwokatów nie może doprowadzić do zmiany zaskarżonego orzeczenia.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie przyjętej stawki wynagrodzenia było natomiast prawidłowe. W kwestii tej wypowiedział się Sąd Najwyższy podejmując w dniu 26 lutego 2014r. uchwałę (III CZP 117/13), w której przyjął, że w postępowaniu pojednawczym sąd ustala wynagrodzenie pełnomocnika na podstawie stawki minimalnej do postępowania nieprocesowego dla spraw niewymienionych odrębnie.

W uzasadnieniu powyższego Sąd Najwyższy wyjaśnił, że postępowanie pojednawcze zostało zamieszczone w przepisach regulujących postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji; stanowi samodzielne postępowanie, które może, ale nie musi być prowadzone w odniesieniu do każdej sprawy cywilnej, w rozumieniu

art. 1 i 2 k.p.c., co do której dopuszczalne jest zawarcie ugody, a zatem w sprawach o charakterze majątkowym i niemajątkowym, należących do trybu postępowania procesowego lub do trybu nieprocesowego.

W doktrynie zostało przyjęte, że ma ono charakter postępowania fakultatywnego, wszczynanego przed rozpoczęciem procesu lub postępowania nieprocesowego. Celem tego postępowania jest rozwiązanie sporu pomiędzy stronami przez zawarcie ugody przy pomocy i pod nadzorem sądu. W razie niezawarcia ugody, postępowanie to nie przekształca się w postępowanie rozpoznawcze i nie stanowi przeszkody do wszczęcia merytorycznego postępowania rozpoznawczego (por. uchwała SN z dnia 18.06.1985r., III CZP 28/85).

Dalej Sąd Najwyższy wywodził, że założeniem postępowania pojednawczego jest rozwiązanie sporu przez pojednanie stron, nie zaś autorytatywne rozstrzygnięcie, a celem zapobieżenie wytoczeniu powództwa lub wszczęciu postępowania nieprocesowego, co oddziela je od postępowania rozpoznawczego. Przedmiotem tego postępowania jest pojednanie stron, co uzasadnia traktowanie go jako samodzielnego, odrębnego od postępowań rozpoznawczych.

Na stronę wnoszącą pismo procesowe nałożony został przez art. 126¹ § 1 k.p.c. obowiązek wskazania wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli od tej wartości zależy właściwość rzeczowa sądu, wysokość opłaty lub dopuszczalność środka odwoławczego, a przedmiotem sprawy nie jest oznaczona kwota pieniężna. Brak natomiast przepisu nakładającego na wzywającego do przeprowadzenia postępowania pojednawczego obowiązek podania wartości przedmiotu sporu.

Rację mają skarżący, iż w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu (Dz. U. 2013. 461) nie przewidziano odrębnej kategorii opłat dla spraw prowadzonych w postępowaniu pojednawczym. Zgodnie z założeniem kompletności rozporządzenia, każda sprawa cywilna powinna być zakwalifikowana do jednej z grup spraw objętych jego przepisami. Podział stawek według tych równorzędnych kryteriów nie ma charakteru dychotomicznego, ponieważ do spraw wyznaczonych kryterium rodzaju sprawy należy wiele spraw mających charakter majątkowy. Rodzaj sprawy jako kryterium określenia stawki został ujęty w odniesieniu do konkretnego przedmiotu żądania lub rodzaju albo trybu postępowania.

Zdaniem Sądu Najwyższego wyłączenie kryterium wartości przedmiotu sprawy jako podstawy wynagrodzenia radcy prawnego/adwokata za udział

w postępowaniu pojednawczym jest podyktowane charakterem tego postępowania, którego przedmiot nie jest związany ani z prawem majątkowym, ani z prawem niemajątkowym, oraz odrębny od tego, co ostatecznie ma być ugodzone. Jeżeli celem tego postępowania jest uregulowanie sprawy spornej pomiędzy stronami w drodze ugody zawartej przed sądem i pod jego kontrolą, to kwalifikacja stosunku prawnego, z którego wywodzone są pretensje stron, nie ma znaczenia dla wysokości opłaty sądowej, właściwości sądu oraz przebiegu postępowania i brak argumentów dla stanowiska, że należy odnosić do tego stosunku prawnego stawkę opłaty będącą podstawą wynagrodzenia pełnomocnika. Nie ma podstaw do zastosowania drugiego kryterium - rodzaju sprawy - ponieważ nie zostało ono wprost wymienione w grupie tych spraw.

Wbrew stanowisku skarżących Sąd Najwyższy w cytowanej uchwale przyjął, że postępowanie pojednawcze nie powinno być utożsamiane z postępowaniem procesowym. Samodzielność i samoistność postępowania pojednawczego, brak związku z postępowaniem rozpoznawczym, realizowanie celu polegającego na zapobieżeniu wytoczeniu powództwa lub wszczęciu postępowania nieprocesowego oraz funkcja pojednania, stanowią o niezależności obu postępowań.

Podsumowując Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego

w powołanej powyżej uchwale, iż wysokość stawek ukształtowana została w rozporządzeniu przy uwzględnieniu oceny nakładu pracy pełnomocnika, wyznaczonego charakterem i stopniem skomplikowania danej kategorii spraw, w zryczałtowanej wielkości. Przygotowanie wezwania w uproszczonej postaci związłego oznaczenia sprawy lub odpowiedzi na nie i udział w posiedzeniu wyznaczonym celem zawarcia ugody wymaga od pełnomocników znacznie mniejszego nakładu pracy niż przygotowanie pozwu lub wniosku albo odpowiedzi na nie i udział w postępowaniu

rozpoznawczym. Z tego względu ustalenie wynagrodzenia pełnomocnika w takiej samej wysokości w obu tych postępowaniach, w obu typach spraw należących do trybu procesowego i nieprocesowego, pozostawałoby w sprzeczności z aksjologią i założeniami rozporządzenia.

Z powyższych względów Sąd, na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc zażalenia oddalił jako oczywiście bezzasadne.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)